

แบบฝึกหัดท้ายบท บทที่ 1

1.จงอธิบายความหมายของภูมิปัญญาและเทคโนโลยี

ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะของคนในชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ๆ ที่มีการสั่งสมขึ้นมา จากประสบการณ์ การเรียนรู้ การเลือกสรรการปรุงแต่ง และถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นระยะเวลา ยาวนาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา และพัฒนาวิถีชีวิตผสมผสานให้ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย

เทคโนโลยี หมายถึง การนำความรู้ทางธรรมชาติวิทยาและต่อเนื่องมาถึงวิทยาศาสตร์ มาเป็นวิธีการปฏิบัติและประยุกต์ใช้เพื่อช่วยในการทำงานหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ อัน ก่อให้เกิดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร แม้กระทั่งองค์ความรู้นามธรรมเช่น ระบบ หรือกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้การดำรงชีวิตของมนุษย์ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

2.จงยกตัวอย่างภูมิปัญญาที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม อย่างละ 3 ชนิด

- รูปธรรม เช่น บ้านเรือน เสื้อผ้า อาหาร
- นามธรรม เช่น พิธีแต่งงาน คติความเชื่อ แขนงแนวของฝน

3.ประเพณีและพิธีกรรมมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของชาวนาอย่างไร

การประกอบพิธีกรรมมีความสำคัญต่อชาวนามาก เพราะการปลูกข้าวเป็นการประกอบอาชีพและทำมาหากินเลี้ยงชีพ จะเห็นว่า คนนับถือข้าว เรียกข้าวว่า “แม่โพสพ” เป็นการยกย่องข้าวว่าเป็นผู้ให้ชีวิตแก่มนุษย์ เปรียบเสมือน “แม่” ผู้มีชีวิตจึงต้องสุภาพอ่อนโยน เคารพนับถือ กตัญญูทุกเวที การปลูกข้าวไม่ว่าจะขั้นตอนใด ดำนา ไถ ต้องมีพิธีบูชาของไหว้แม่โพสพก่อนเสมอ

4.จงยกตัวอย่างภูมิปัญญาในการถนอมอาหารของไทย 3 ชนิด

- กุ้งแห้ง
- กล่ำยฉาบ
- กะปิ

5. จงอธิบายคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาไทย ของภูมิปัญญาอาหารไทย

คุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาไทย

1. สร้างชื่อเสียง เกียรติยศและศักดิ์ศรีให้แก่ชาติไทย ด้วยผลงานที่เกิดจากภูมิปัญญาไทยเช่น ผ้าไหมไทย มวยไทย ศิลปะลายไทย อาหารไทย (ต้มยำ ส้มตำ) ฯลฯ
2. สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผลงานหลายๆ อย่างเช่นเครื่องเรือ หางยาว เครื่องไถนา พืชสมุนไพร ฯลฯ
3. ช่วยสร้างประเทศชาติให้มั่นคง จากภูมิปัญญาไทยในอดีตที่สามารถใช้เป็นกลอุบาย กลยุทธ์ในการทำสงครามกับชาติต่างๆ โดยใช้เป็นอาวุธ และกลวิธีอุบาย ต่างๆ จนรบกับข้าศึกได้รับชัยชนะ เช่น ศักดิ์กลอง ศักดิ์บางระจัน เป็นต้น
4. ช่วยสร้างรายได้ให้กับประเทศชาติ โดยอาศัยฝีมือภูมิปัญญาไทย เช่น อาหารไทย ผ้าไหมไทย ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ศิลปะการแสดงประจำชาติ และประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว

ความสำคัญของภูมิปัญญาไทย

1. ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง
2. สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรี เกียรติยศแก่คนไทย
3. สามารถประยุกต์หลักคาสอนในศาสนามาใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม
4. สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน
5. ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมตามยุคสมัย